

Organizacija za Evropsku bezbednost i saradnju MISIJA NA KOSOVU

Izveštaj Misije OEBS-a na Kosovu 05/2009. o nadgledanju Skupštine Kosova 1. oktobra 2009. – 31. decembra 2009.

Navodi

- Skupština zahteva od članova Skupštine da se odreknu dvojnih funkcija
- Skupština imenuje članove RTK Odbora
- Skupština ratifikuje sporazum o demarkaciji granica između Kosova i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije (BJRM)
- Skupština usvaja budžet Kosova za 2010.
- Skupština nailazi na probleme u osiguravanju kvoruma na plenarnoj sednici

1. Istorijat

Ovaj 65. izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova, koji datira od 26. novembra 2002, i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovníkom o radu usvojenim na plenarnoj sednici od 20. maja 2005, a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Misija OEBS na Kosovu je nadgledala sedam redovnih plenarnih sednica, 12-13. oktobra; 29. oktobra, 2. novembra; 19. novembra; 23. novembra; 26. novembra, 3. decembra; 18. decembra, i 29. decembra, i jednu vanrednu plenarnu sednicu koja je održana 17. oktobra kao i deset sastanaka Predsedništva, 22. septembra, 7. oktobra, 20. oktobra, 27. oktobra, 3. novembra, 10. novembra, 17. novembra, 1. decembra, 15. decembra i 24. decembra.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 12. oktobra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (Demokratska partija Kosova- PDK) i članovi Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (Demokratski savez Kosova - LDK).

- Šesdeset osam članova Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 12. oktobra.¹
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice 12. oktobra:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje nacrtá Zakona o sindikalnom organizovanju (Na zahtev funkcionalnog odbora, nacrt Zakona je skinut sa dnevnog reda sa 30 glasova za i 27 glasova protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrtá Zakona o carinskim merama za zaštitu prava intelektualne svojine (nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova za i dva glasa protiv.)
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja za 2008. Centralne banke Kosova (Izveštaj je usvojen sa 39 glasova za i 31 glasom protiv.)
 - Razmatranje nacrtá Strategije protiv korupcije za 2009-2011. (Nacrt strategije je usvojen sa 36 glasova za i 26 glasova protiv.)

¹ Ovo je broj poslanika koji je saopšten od strane predsednika Skupštine na početku plenarne sednice. Ipak, ovaj broj nije u skladu sa ukupnim brojem glasova za tačke dnevnog reda niže jer ne uključuje uzdržane i broj članova koji se uopšte nisu izjasnili o njihovom glasu.

- Rasprava o stanju trgovine na Kosovu i spoljnotrgovinski odnosi između Kosova i ostalih zemalja (Rasprava je održana na zahtev parlamentarne grupe Demokratska liga Dardanije (LDD)). Na početku rasprave, sponzor rasprave gosp. Lulzim Zeneli (LDD) dao je izjavu i posle njega usledili su predstavnici parlamentarne grupe i nekoliko drugih članova.)
- Razmatranje izveštaja o nadgledanju implementacije Zakona o otpadu (Izveštaj je usvojen sa 80 glasova za i jednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuka *ad hoc* Odbora u vezi imenovanja članova RTK Odbora² (Imenovanja su usvojena sa 61 glasom i 11 glasova protiv.)
- Informacija u pogledu zamena članova Odbora iz parlamentarne grupe Alijansa za novo Kosovo (AKR).

Plenarnom sednicom od 13. oktobra predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Šesdeset sedam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 13. oktobra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 13. oktobra:
 - Razmatranje izveštaja Vlade o rashodima kosovskog budžeta za period januar – jun 2009.
 - Razmatranje preporuke Odbora za budžet i finansije u pogledu izveštaja o troškovima Skupštine za period januar– jun 2009. (Na zahtev Odbora za budžet i finansije, dva izveštaja su razmotrena i izglasana kao jedna tačka dnevnog reda . Oba izveštaja su usvojena sa 44 glasa za i 19 glasova protiv.)
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja za 2008. Kancelarije generalnog revizora (Skupština je razmotrila izveštaj, ali izglasavanje izveštaja je odloženo usled odsustva kvoruma. Detaljnije, vidi niže odeljak pod nazivom “kvorum”.)

Vandrednom sednicom Skupštine Kosova od 17. oktobra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Osamdeset sedam članova Skupštine je prisustvovalo vanrednoj plenarnoj sednici od 17. oktobra.
- Glavne tačke dnevnog reda vanredne sednice od 17. oktobra:
 - Ratifikacija sporazuma o demarkaciji granice između Kosova i BJRM (Sporazum je ratifikovan sa 81 glasom za i tri glasa protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova održanom 29. oktobra i 2. novembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Šesdeset dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici 29. oktobra i 2. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 29. oktobra, 2. novembra:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja Kancelarije generalnog revizora za 2008. (Izveštaj je usvojen sa 55 glasova za i jednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o civilnoj službi (Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o platama civilne službe (Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o dijaspori Kosova (Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 55 glasova za i jednim glasom protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o finansiranju političkih partija

² Novi članovi RTK Odbora imenovani od strane Skupštine su Ali Podrimja, Arif Bozaxhi, Aleksandar Janičević, Avni Abazi, Lindita Tahiri, Naime Beqiraj, Rrahman Paçarizi, Shemsi Sylja i Shukrije Gashi.

- (Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 57 glasova i tri glasa protiv.)
- Prvo razmatranje nacrtu Zakona o zaštiti ličnih podataka
(Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 58 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Nacrt Zakona o poštanskim službama
(Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje izveštaja o nadgledanju implementacije Zakona o maloletnicima, proglašen UNMIK-ovom Uredbom br.2004/8
(Izveštaj je usvojen sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje preporuke Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije u pogledu izmene upućivanja na Zakon o prirodnom gasu koji je na snazi³
(Preporuka je usvojena sa 58 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje predloga gosp.Arsim Rexhepi (LDK), podržanog od strane ostalih članova, u pogledu formiranja istražnog odbora radi uvida u finansijske troškove RTK.
(Predlog je bio odbijen sa devet glasova za, 19 glasova protiv i devet uzdržanih. Detaljnije vidi niže prvi paragraf pod “Proceduralni predlog”).
 - Razmatranje preporuke Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe u pogledu imenovanja članova Odbora za pravosudni ispit
(Jedno imenovanje je usvojeno od strane Skupštine, dok su dva imenovanja odbijena.⁴)
 - Razmatranje predloga o rekonfiguraciji odbora Skupštine
(Predlog je bio usvojen sa 59 glasova za i deset glasova protiv)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 19. novembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (LDK).

- Sedamdeset pet članova Skupštine je pristvovalo plenarnoj sednici od 19. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 19. novembra:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje nacrtu Zakona o javnom dugu
(Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 68 glasova za i devet glasova protiv.)
 - Prvo razmatranje nacrtu Zakona o parlamenatrnom istraživanju
(Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 62 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrtu Zakona o izmeni Zakona o sprečavanju sukoba interesa u izvršavanju javnih funkcija koji je na snazi
(Nacrt Zakona je usvojen sa 65 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja Nezavisnog nadzornog odbora za 2008.
(Izveštaj je usvojen sa 57 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje predloga Vlade o popisu stanovništva i domaćinstava
(Predlog je usvojen sa 67 glasova za i nijednim glasom protiv.⁵)
 - Razmatranje predloga Kosovskog penzionog fonda u pogledu smanjenja administrativne takse za upravljne penzijskom štednjom.
(Predlog je usvojen sa 54 glasa za i nijednim glasom protiv.)
 - Razmatranje zahteva Ministarstva za privredu i finansije u pogledu dodele dodatnih fondova Kancelariji generalnog revizora
(Zahtev je usvojen sa 52 glasa za i sedam glasova protiv.)

³ U ime Odbora za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije, gosp. Et'hem Çeku (AAK) je obavestio plenarnu sednicu da je tokom obrade teksta finalne verzije Zakona o prirodnom gasu koji je na snazi, a usvojen od strane Skupštine 30. septembra 2009, greškom je član 22. izbrisan čineći Zakon koji je na snazi nefunkcionalnim. On je dodao da je Odbor preporučio da se član 22. treba ponovo dodati finalnoj verziji Zakona o prirodnom gasu koji je na snazi.

⁴ Posle preporuke Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe, Skupština je usvojila imenovanje gosp. Rrustema Qehaja sa 53 glasa za i četiri glasa protiv i odbila imenovanje gosp. Bardhyla Hasanpapaja sa 15 glasova za i 35 glasova protiv i gosp. Ruzhdi Berishu sa 21 glasom za i 29 glasova protiv.

⁵ Na predlog Vlade, popis stanovništva i domaćinstava će biti organizovan od 30. marta 2011. do 11. aprila 2011.

- Informacija u vezi zaključka Predsedništva Skupštine u pogledu predloga Naima Rustemija⁶ koji je tražio od članova Skupštine da se pridržavaju Zakona o sprečavanju konflikta interesa u vršenju javnih funkcija proglašen Uredbom UNMIK-a br.2008/32 (Detaljnije, vidi niže odeljak pod nazivom “Predsedništvo Skupštine zahteva od članova Skupštine da prekinu dvojne mandate”.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 23. novembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Osamdeset dva člana Skupštine su bila prisutna na plenarnoj sednici od 23. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 23. novembra:
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o budžetu Kosova za 2010. (Nacrt Zakona je bio usvojen u načelu sa 68 glasova za i 14 glasova protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 26. novembra predsedavao je član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Šesdeset tri člana Skupštine je prisustvovalo na plenarnoj sednici od 26. novembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 26. novembra:
 - Debata o izveštaju Evropske komisije o napretku Kosova (Debata je održana na zahtev Odbora za evropske integracije i parlamentarne grupe LDD. Na početku debate, sponzor debate gosp. Lulzim Zeneli (LDD) je dao uvodnu izjavu, popraćen od strane predsednika Odbora evropske integracije, predstavnika parlamentarnih grupa i nekoliko ostalih članova)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 4. decembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Četrdeset i osam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 4. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 4. decembra:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o klasifikaciji i verifikaciji informacija (Tačka je odložena usled nedostatka kvoruma.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o antidamping merama (Tačka je odložena usled nedostatka kvoruma.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 18. decembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (AKR).

- Šesdeset sedam članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 18. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 18. decembra:
 - Pitanja za Vladu za usmene odgovore
 - Prvo razmatranje nacrta Zakona o klasifikaciji i verifikaciji informacija (Nacrt Zakona je usvojen u načelu sa 69 glasova za i nijednim glasom protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o antidamping merama (Nacrt Zakona je stavljen na treće razmatranje sa 46 glasova za i 11 glsova protiv. Vidi niže treći paragraf pod “Zakonodavni proces”, za više detalja.)
 - Razmatranje godišnjeg izveštaja Kosovske Agencije za Privatizaciju (KAP) za period avgusta 2008. – avgusta 2009.

⁶ Gosp. Naim Rustemi je početno izabran kao PDK član Skupštine, ali je kasnije napustio PDK i počeo da deluje kao nezavisan član Skupštine.

(Godišnji izveštaj KAP-a je bio usvojen sa 40 glasova za i 14 glasova protiv.)

Plenarnom sednicom Skupštine Kosova od 29. decembra predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Xhavit Haliti (PDK).

- Osamdeset tri člana Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 29. decembra.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 29. decembra:
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o budžetu Kosova za 2010.
(Nacrt Zakona je bio usvojen sa 66 glasova za i četiri glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o porezu na dodatnu vrednost
(Nacrt Zakona je bio usvojen sa 59 glasova za i 23 glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o porezu na prihode korporacija
(Nacrt Zakona je bio usvojen sa 60 glasova za i 12 glasa protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o porezu na lični dohodak
(Nacrt Zakona je bio usvojen sa 52 glasa za i 14 glasova protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o carinskim mrežama za zaštitu prava intelektualne svojine
(Nacrt Zakona je bio usvojen sa 56 glasova za i pet glasova protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona o javnim dugovima
(Nacrt Zakona je usvojen sa 56 glasova za i pet glasova protiv.)
 - Drugo razmatranje nacrta Zakona protiv korupcije
(Nacrt Zakona je usvojen sa 54 glasa za i jednim glasom protiv.)
 - Razmatranje zahteva Odbora za unutrašnje poslove u pogledu produžavanja roka za razmatranje nacrta Zakona o zaštiti ličnih podataka
(Zahtev je usvojen sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv.)

3. Parlamentarne prakse i rad sednica Skupštine

Zakonodavni proces

- Nacrt Zakona o porezu na dodatnu vrednost je bio usvojen sedam meseci posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 27. maja. Nacrt Zakona o porezu na prihode korporacije je usvojen na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 9. jula. Nacrt Zakona o porezu na lični dohodak je usvojen pet meseci posle njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 23. jula. Nacrt Zakona o izmeni i dopuni Zakona o sprečavanju konflikta interesa u vršenju javnih funkcija je bio usvojen pet meseci posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 11. juna. Nacrt Zakona protiv korupcije je bio usvojen četiri i po meseca posle njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 9. jula. Nacrt Zakona o carinskim merama za zaštitu prava intelektualne svojine je bio usvojen dva meseca posle njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 12. oktobra. Nacrt Zakona o javnim dugovima je bio usvojen šest meseci posle njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 19. novembra. Nacrt Zakona o budžetu Kosova za 2010. je bio usvojen pet nedelja posle njegovog usvajanja na prvom razmatranju plenarne sednice od 23. novembra.

Komentar: pravilo 35.6 predviđa da “kada je jedan Odbor određen da razmotri nacrt Zakona, on dostavlja svoje preporuke Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja, osim ako je Skupština odobrila duži rok.” Pet od gore pomenutih nacrta Zakona su usvojeni od strane Skupštine posle roka predviđenog pravilom 35.6 i odgovorni funkcionalni odbor nije tražio od Skupštine da produži rok, što nije bilo u saglasnosti sa pravilom 35.6. Mnogi prethodni izveštaji o nadgledanju su takođe naglasili da odbori Skupštine imaju teškoća sa rokovima predviđenim pravilom 35.6. Skupština bi otuda trebala razmisliti o zapošljavanju dodatnog osoblja za podršku i eksperata koji bi pomogli odborima u razmatranju nacrta Zakona na blagovremen način. Pored toga, Odbori bi takođe trebali nastojati da razmotre nacrt

Zakona unutar traženog vremenskog okvira češćim sastajanjem, ne samo na nedeljnim i dvonedeljnim osnovama kao što i obično čine. U vezi ovog pitanja detaljnije vidite priloženu tabelu o zakonima usvojenim 2009.

- Na sastanku od 24. decembra, Predsedništvo je razmotrilo zahtev Odbora za unutrašnje poslove o dodatnom vremenu za razmatranje Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka i dogovorilo se da uključi zahtev u dnevni red plenarne sednice 29. decembra za razmatranje i usvajanje od strane Skupštine. Shodno tome, tokom plenarne sednice od 29. decembra Skupština je usvojila zahtev Odbora za produžavanje roka za razmatranje Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka do 31. januara 2010.

Komentar: pravilo 35.6 predviđa da “kada je jedan odbor određen da razmotri nacrt zakona, on dostavlja preporuke Skupštini ne kasnije od dva meseca posle njegovog prvog razmatranja, osim ako je Skupština odobrila duži rok.” Nacrt zakona o zaštiti ličnih podataka je bio usvojen na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 29. oktobra, i otuda je Odbor podneo svoj zahtev u saglasnosti sa pravilom 35.6.

- Tokom drugog razmatranja nacrta Zakona o antidamping merama na plenarnoj sednici 18 decembra, predsedavajući Odbora za zakonodavstvo i pravosuđe, gosp. Bahri Hyseni (PDK) je predložio da nacrt zakona treba (staviti) biti prosleđen na treće razmatranje navodeći da je Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikacije, koji je bio funkcionalni Odbor, predložio amandmane koji su promenili suštinu nacrta Zakona. Pored toga, gosp. Armend Zemaj (LDK) je naveo da je funkcionalni Odbor predložio previše amandmana menjajući time prvobitni cilj nacrta Zakona i složio se da se nacrt Zakona prosledi na treće razmatranje. Gosp. Ardian Gjini (AAK) je naveo da je Vlada veoma loše uradila nacrt Zakona i da je trebao biti vraćen Vladi u ranijoj fazi. Zbog toga, on je predložio da nacrt Zakona o antidamping merama ne treba dalje biti razmatran u Skupštini već da treba biti vraćen Vladi na dalju reviziju. Gosp. Myzejene Selmani (AKR), predsedavajući funkcionalnog Odbora je takođe predložila da nacrt Zakona treba vratiti Vladi umesto da se prosledi na treće razmatranje. Gosp. Hyseni je međutim naveo da se nacrt Zakona ne može u ovoj fazi vratiti Vladi pošto je već prošao prvo razmatranje i zbog toga je predložio da treba biti prosleđen na treće razmatranje kako bi se u saradnji sa pravnom službom Skupštine izvršila procena amandmana antidamping. Zatim je predsednik Skupštine zatražio glasanje o predlogu da se nacrt Zakon o merama prosledi na treće razmatranje, koji je prihvaćen sa 46 glasa za i 10 glasa protiv.

Komentar: shodno pravilu 38, “ Skupština može odlučiti da se određeni nacrt zakona koji nije dobio potreban broj glasova prilikom drugog razmatranja, uputi na treće razmatranje zajedno sa eventualno usvojenim amandmanima. Amandmani koji su razmatrani i odbijeni prilikom drugog razmatranja ili su slični sa tim amandmanima, neće se ponovo predložiti.” Prema tome Skupština treba prvo glasati pojedinačno o predloženim amandmanima a onda o konačnoj verziji nacrta Zakona i da zatim prosledi nacrt Zakona na treće razmatranje, ako nijedno potreban broj glasova prilikom drugog razmatranja.

- Na sastanku od 3. novembra, Predsedništvo je razmotrilo predlog podnet od strane člana Skupštine gosp. Rize Smaka (AKR), u kome predlaže da Skupština treba da naloži Vladi da pripremi nacrt Zakona o pravnim odnosima sa međunarodnim elementom.⁷ Predsedništvo je odlučilo da zatraži mišljenje Vlade. Ipak, Vlada i dalje nije dala svoje mišljenje po ovom pitanju.

⁷ Zakon predložen od strane gosp. Smaka je uopšteno poznat po izrazima – sukob zakona i međunarodno privatno pravo – koji su razmenljivi. Termin *sukob zakona* pre svega se koristi u nadležnosti pravne tradicije običajnog prava, dok se *međunarodno privatno pravo* koristi u nadležnostima sistemu civilnog zakona.

Komentar: odluka Predsedništva je bila u saglasnosti sa pravilom 34.1, koje predviđa da “kada jedan član Skupštine podnese predlog Kancelariji za predloge i predstavke Skupština bi trebala naložiti vladi da pripremi nacrt zakona, Predsedništvo treba da traži mišljenje vlade.”

Dostavljanje zakona

- Nacrt zakona o sindikalnom organizovanju i Nacrt zakona o carinskim merama za zaštitu prava intelektualne svojine su dostavljeni 22. septembra. Otuda, Nacrti zakona su dostavljeni 13 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 12. oktobra.

Nacrt zakona o platama civilnih službenika je dostavljen 5.maja, Nacrt zakona o civilnoj službi je bio dostavljen 6. maja, Nacrt zakona o diaspori Kosova je bio dostavljen 8. oktobra, Nacrt zakona o finansiranju političkih partija i Nacrt zakona o poštanskim službama je bio dostavljen 14. oktobra, i Nacrt zakona o zaštiti ličnih podataka je bio dostavljen 19. oktobra. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 95, 94, 14, deset i sedam radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 29. oktobra.⁸

Nacrt zakona o javnom dugu je bio dostavljen 21. oktobra i Nacrt zakona o parlamentarnim istraživanjima je bio dostavljen 30. oktobra. Otuda, nacrti zakona su bili dostavljeni, tačnije, 20 i 13 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 19. novembra.

Nacrt zakona o budžetu Kosova za 2010. je bio dostavljen 6. novembra. Otuda, Nacrt zakona je bio dostavljen deset radnih dana pre njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 23. novembra.

Nacrt zakona o klasifikaciji i verifikaciji informacija je bio dostavljen 18. novembra. Otuda, Nacrt zakona je bio dostavljen 20 dana pre njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 18. decembra.

Komentar: pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacrta zakona održi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radne nedelje od dana njegovog dostavljanja. Otuda, pet od gore pomenuta nacrta zakona -Nacrt zakona o civilnoj službi, Nacrt zakona o platama civilne službe, Nacrt zakona o javnim dugovima i Nacrt zakona o zaštiti ličnih podataka- nisu razmotreni u prvom razmatranju u skladu sa pravilom 35.1. Nacrt Zakona o civilnoj službi, Nacrt zakona o platama civilne službe, Nacrt zakona o javnom dugu i Nacrt zakona o klasifikaciji i verifikaciji informacija su bili razmotreni u prvom razmatranju posle više od tri nedelje nakon njihovog dostavljanja, dok je prvo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti ličnih podataka održano ranije od deset dana posle njegovog dostavljanja. Nacrt zakona o civilnoj službi i Nacrt zakona o platama civilnih službenika su razmotreni na prvom razmatranju daleko nakon isteka roka što je dovelo do odloženog usvajanja ovih nacrta Zakona. Veoma je važno da se bolje planira prvo razmatranje nacrta Zakona kako bi se izbeglo njihovo odloženo usvajanje.

Kvorum

- Tokom plenarne sednice 13. oktobra, na kraju rasprave o godišnjem izveštaju za 2008. godinu Kancelarije generalnog revizora (KGR), predsednik Skupštine je izjavio da je u plenarnoj sali prisutno 55 članova Skupštine, što nije dovoljan broj da se glasa o izveštaju. Predsednik Skupštine je zatim, zbog nedostatka kvoruma odložio glasanje o izveštaju KGR za sledeću

⁸ Distribucija Nacrta zakona o platama civilnih službenika i Nacrta zakona o civilnoj službi ne obuhvata zvaničnu letnju pauzu Skupštine, koja je od 1. avgusta do 14. septembra. Prolećnje zasedanje Skupštine Kosova počinje trećeg ponedeljka januara i jesenje zasedanje počinje drugog ponedeljka septembra. Prema tome, jesenje zasedanje Skupštine 2009. godine je počelo 14. septembra.

plenarnu sednicu. Na početku plenarne sednice 29. oktobra Skupština je glasala o izveštaju KGR i usvojila ga sa 55 glasa za i 1 glasom protiv.

Na početku plenarne sednice 4. decembra, predsedavajući Skupštine je izjavio da je 48 članova Skupštine prisutno u plenarnoj sali i da se plenarna sednica može nastaviti sa prvom tačkom dnevnog reda – pitanja Vladi za usmene odgovore, koja ne zahtevaju glasanje. Kada je završeno sa prvom tačkom dnevnog reda, predsedavajući je ponovo zatražio prebrojavanje članova u plenarnoj sali i ustanovljeno je da je samo 55 članova prisutno. Predsedavajući je naveo da ne postoji kvorum kako bi se nastavilo sa sledećom tačkom dnevnog reda – prvim razmatranjem Nacrta zakona o klasifikaciji i verifikaciji informacija, koji zahteva glasanje, i stoga je zatražio pauzu kako bi se i ostali članovi Skupštine pridružili plenarnoj sednici. Međutim, nakon pauze samo 44 člana su se vratila na nastavak plenarne sednice i predsedavajući je nakon toga odložio dve preostale tačke dnevnog reda za sledeću plenarnu sednicu .

Komentar: odluka predsednika Skupštine da na plenarnoj sednici 13. oktobra odloži glasanje o izveštaju KGR i da na plenarnoj sednici 4. decembra odloži glasanje o dvema tačkama dnevnog reda je u skladu sa pravilom 31.3 poslovnika Skupštine Kosova koji navodi da “odluke koje donosi Skupština smatraju se punovažnim ako je prilikom njihovog donošenja prisustvovalo više od polovine ukupnog broja poslanika Skupštine”.

Odlaganje tačaka dnevnog reda zbog nedostatka kvoruma, naročito kada su u pitanju nacrti zakona kao što se to dogodilo na plenarnoj sednici 4. decembra, stvara nepotrebna odlaganja u zakonodavnom procesu Skupštine. U prethodnim izveštajima o nadgledanju takođe se mogu primetiti slične situacije, kada su tačke dnevnog reda odložene zbog nedostatka kvoruma, što je dovodilo do poteškoća u vođenju plenarne sednice. Predloženo je da predsedništvo Skupštine i predsednici parlamentarnih grupa iznesu pitanje odsustvovanja članova Skupštine na plenarnoj sednici kako bi se obezbedilo bolje prisustvo njihovih članova i kako bi se izbegle situacije kao što je gore navedena.

Nadgledanje implementacije Zakona

- Na plenarnoj sednici 12. oktobra, Skupština je usvojila izveštaj Odbora za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje sa preporukama o implementaciji Zakona o otpadu proglašen Uredbom UNMIK-a 2006/31. Izveštaj sa preporukama je usvojen sa 80 glasova za. Pored toga, na plenarnoj sednici od 29. oktobra, Skupština je usvojila izveštaj podnet od strane Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja sa preporukama o implementaciji Zakona o maloletnicima. Ovaj izveštaj je bio usvojen sa 59 glasova za i nijednim glasom protiv.

Pravilo 53.1 predviđa da “u okviru svog delokruga svaka komisija nadležna je da nadzire sprovođenje Zakona od strane odgovarajućeg Ministarstva ili Vlade”. Pravilo 53.3 dalje precizira da “u cilju vršenja gore napomenute nadležnosti, komisije: (a) vrše nadzore i studije o efikasnosti zakona na snazi o pitanjima iz svog delokruga, ocenjuju njihovo sprovođenje i predlažu mere u konkretnim slučajevima; (b) pripremaju listu koja sadrži tehničke detalje Zakona; (c) vrše kontrolu nad ukupnom delatnošću odgovarajućih Ministarstava; (d) jednom godišnje podnose izveštaj na plenarnim sednicama Skupštine”. Prema tome, izveštaj odbora za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje o implementaciji Zakona o otpadu i izveštavanje Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja o Zakonu o maloletnicima je u skladu sa pravilom 53.1. Bilo je to prvi put da je Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje završio

nadgledanje kada je u pitanju implementacija Zakona.⁹ Ipak, ovo je po drugi put da Odbor za zakonodavstvo i pravosuđe nadgleda i izveštava o implementaciji zakona za 2009, što je za pohvalu.

Tokom 2009. godine, tri dodatna odbora su nadgledala i izveštavala Skupštinu o implementaciji zakona, što predstavlja napredak u odnosu na prethodnu godinu, kada je samo Odbor za budžet i finansije nadgledao i podneo izveštaj Skupštini o implementaciji Zakona o unutrašnjoj reviziji, proglašen Uredbom UNMIK-a 2007/19.¹⁰ Preporučuje se da ostali odbori nadgledaju i podnose izveštaje Skupštini o implementaciji zakona najmanje jednom godišnje, kao što se to zahteva Poslovníkom Skupštine.

Predsedništvo Skupštine zahteva od poslanika Skupštine da se odreknu dvojnih funkcija

- 29. oktobra, gosp. Naim Rrustemi je podneo zahtev, u kojem zahteva od Predsedništva Skupštine da obezbedi povinovanje sa Zakonom o sprečavanju sukoba interesa tokom obavljanja javnih funkcija. U svom zahtevu, on navodi da nekoliko članova Skupštine krši Zakon o sprečavanju sukoba interesa tokom obavljanja javnih funkcija i Zakon o suzbijanju korupcije¹¹ obavljajući funkcije koje su zabranjene članovima Skupštine. Pored toga zatražio je od Predsedništva da preuzme odgovarajuće mere protiv onih članova Skupštine koji su prekršili navedeni Zakon.

Predsedništvo je 3. novembra razmatrilo zahtev gosp. Rrustemija i odlučilo da zahteva od svih članova Skupštine koji obavljaju i druge funkcije, uključujući i izvršna mesta u javnoj administraciji ili u javnim preduzećima, da napuste te funkcije.¹² Predsedništvo međutim nije odredilo rok za povinovanje sa ovom odlukom.

Na kraju plenarne sednice 19. novembra, predsednik Skupštine je izjavio da je dobio informaciju od službe za antikorupciju da je protiv 19 članova Skupštine sprovedena istraga povodom navoda da imaju dvostruke funkcije. Pored toga, preneo je odluku Predsedništva u koju se zahteva da svi članovi Skupštine koji obavljaju dvostruke funkcije, se odreknu tih funkcija u skladu sa relevantnim zakonodavstvom.

Član 13.2 (i) Zakona o sprečavanja sukoba interesa tokom obavljanja javnih funkcija navodi da "tokom obavljanja javnih funkcija zvaničnik može da obavlja poslove iz oblasti nauke, sporta, obrazovanja i humanitarnih delatnosti". Izraz "zvaničnik", definisan u članu 5(i) dotičnog Zakona, između ostalih, odnosi i na predsednika i poslanike Skupštine. Pored toga, prema članu 26.1 Zakona o suzbijanju korupcije, službeno lice ne može da obavlja administrativne, nadzorne ili funkcije zastupanja u komercijalnim preduzećima, firmama, ustanovama, zadrugama, fondovima ili agencijama. Pored toga, član 26.2 istog Zakona navodi da "kao izuzetak od prethodnog stava, službeno lice može, kao predstavnik njihovog organa, da bude član odbora neke javne ustanove ili javne agencije ili član nadzornog odbora nekog javnog preduzeća,

⁹ Nadzorne aktivnosti u vezi sa sprovođenjem Zakona o otpadu pomogli su članovima Odbora da bolje razumeju probleme životne sredine na Kosovu i institucionalne odgovornosti različitih izvršnih i regulatornih Službi. Izveštaj, koji je urađen u saradnji sa OEBS, je pripremljen kao deo od petostepenog procesa nadgledanja implementacije Zakona o otpadu. Tokom ovog procesa, OEBS je obezbedio savete i pomoć u realizaciji svih faza praćenja aktivnosti.

¹⁰ Tokom 2009, osim Odbora za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, životnu sredinu i prostorno planiranje, Odbor za zakonodavstvo i sudska pitanja je takođe nadgledao implementaciju Zakona o izvršenju krivičnih sankcija proglašen Uredbom UNMIK-a 2004/46, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje je nadgledao implementaciju zakona o privatnoj zdravstvenoj praksi proglašen Uredbom UNMIK-a 2005/1, i Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energetiku, transport i komunikacije je nadgledao implementaciju Zakona o putevima proglašen Uredbom UNMIK-a 2007/35.

¹¹ Zakon o suzbijanju korupcije je bio proglašen Uredbom UNMIK-a br. 2005/26.

¹² Odluka Predsedništva je bila u skladu sa članom 13. Zakona o sprečavanju konflikta interesa u vršenju javnih funkcija i članovima 26.1 i 27. Zakona o suzbijanju korupcije.

javnog fonda ili komercijalnog društva u kojem neki organ centralne ili lokalne vlasti poseduje deonice ili druga prava na osnovu kojih učestvuje u upravi ili u kapitalu". Prema tome, poslanik Skupštine ne može vršiti administrativne, nadzorne ili reprezentativne funkcije u javnim ustanovama ili službama osim ako on/ona služi kao predstavnik Skupštine. Dakle, zahtev predsedništva za poslanike Skupštine da se odreknu drugih funkcija, kao što je objašnjeno gore, je u skladu sa relevantnim zakonima..

4. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, OEBS Misija na Kosovu je imala pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora. OEBS Misija na Kosovu je takodje dobila kopije dokumenata koji se tiču Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

5. Transparentnost

- Skupština je objavila evidenciju o elektronskim glasovima svih plenarnih sednica tokom perioda izveštavanja, osim evidencije o vanrednoj plenarnoj sednici 17. oktobra i plenarnoj sednici održanoj 29. decembra, što predstavlja značajan napredak u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Na plenarnoj sednici 15. februara 2008. godine, predsednik Skupštine je izjavio da će Skupština na svojoj web stranici objavljivati evidenciju o elektronskim glasovima tokom donošenja odluka na plenarnim sednicama. Nakon izjave predsednika, Skupština je počela sa objavljivanjem evidencije o elektronskim glasovima od vanredne plenarne sednice 17. februara 2008. godine ali ne i redovno. Zbog toga se preporučuje da Skupština dosledno objavljuje evidenciju elektronskih glasova kako bi se poboljšala transparentnost Skupštine, a posebno odgovornost članova Skupštine prema svojim biračima.

- Radio televizija Kosovo pruža prenos uživo svih plenarnih sednica tokom izveštajnog perioda. Članovima javnih i institucionalnih posmatrača je dozvoljen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima svoju web stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografije članova Skupštine, zapisnike i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije Zakona i rezolucija koje je Skupština usvojila kao i ostale relevantne informacije.

KRAJ.

Zakoni usvojeni od strane Skupštine Kosova 2009. godine.

Br.	Naziv zakona	Funkcionalni odbor	Prvo razmatranje	Drugo razmatranje	Vremenski okvir
1	Zakon o sindikalnoj slobodi u NVO ¹³	Odbor za javnu administraciju, lokalnoj samoupravi i mediji	U prethodnoj legislaturi	12.02.2009	Vidi fusnotu 13.
2	Zakon o izmeni i dopuni Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usklađenosti	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	18.09.2008	12.02.2009	5 meseci
3	Zakon o hrani	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	26.02.2008	12.02.2009	11.5 meseci
4	Zakon o strateškoj proceni sredine	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	26.02.2008	12.02.2009	11.5 meseci
5	Zakon o proceni uticaja na sredinu	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	26.02.2008	26.02.2009	12 meseci
6	Zakon o zaštiti sredine	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	26.02.2008	26.02.2009	12 meseci
7	Zakon o korišćenju, upravljanju i održavanju zgrada u zajedničkom vlasništvu	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	18.09.2008	12.03.2009	6 meseci
8	Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 2004/17 o zaštiti potrošača	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	29.01.2009	12.03.2009	1.5 mesec
9	Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	28.03.2008	26.03.2009	12 meseci
10	Zakon o eksproprijaciji	Odbor za	U prethodnoj	26.03.2009	Vidi

¹³ Zakon o slobodi sindiakata u NVO, Zakon o eksproprijaciji nepokretne imovine i Zakon o vlasništvu i ostalim stvarnim pravima su usvojeni od strane Skupštine tokom prethodne legislature ali nisu proglašeni od strane SPGS. U junu 2008, Skupština je usvojila proceduralni predlog za povlačenje i izmenu neproglašanih zakona specijalnom procedurom.

	nepokretne imovine	zakonodavstvo i pravosudna pitanja	legislaturi		fusnotu13.
11	Zakon o državnom protokolu Kosova	Odbor za spoljne poslove	29.01.2009	16.04.2009	2.5 meseca
12	Zakon o ekonomskim zonama	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	29.01.2009	30.04.2009	3 meseca
13	Zakon o biocidnim proizvodima	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	22.01.2009	27.05.2009	4 meseca
14	Zakon o učlanjivanju Kosova u međunarodni monetarni fond i organizacijama grupe svetske banke	Odbor za budžet i finansije	28.05.2009	29.05.2009	1 dan
15	Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	06.11.2008	11.06.2009	7 meseci
16	Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesiji u infrastrukturi i procedurama za njihovo dodeljivanje	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	30.07.2008	25.06.2009	11 meseci
17	Zakon o zakupu	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	06.11.2008	25.06.2009	7.5 meseci
18	Zakon o odeljenju sudske medicine	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	12.03.2009	25.06.2009	3.5 meseca
19	Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 2004/5 o trgovini naftom i naftnim derivatima na Kosovu	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, transport i komunikaciju	12.03.2009	25.06.2009	3.5 meseca
20	Zakon o vlasništvu i osatlim stvarnim pravima	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	U prethodnoj legislaturi	25.06.2009	Vidi fusnotu 13.
21	Zakon o zapošljavanju stranih građana na Kosovu	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	12.03.2009	10.07.2009	4 meseca
22	Zakon o upravljanju zaplenjenom i konfiskovanom imovinom	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	16.04.2009	10.07.2009	3 meseca

23	Zakon o izmeni i dopuni Zakona br.2003/17 o javnoj nabavci izmenjen Zakonom br.02/L-99	Odbor za budžet i finansije	09.07.2009	24.07.2009	2 meseca
24	Zakon o izemni i dopuni Zakona br. 03/L-105 o budžetu Kosova za 2009.	Odbor za budžet i finansije	23.07.2009	24.07.2009	1 dan
25	Zakon o unutrašnjoj reviziji	Odbor za budžet i finansije	29.01.2009	17.09.2009	8 meseci
26	Zakon o oružju	Odbor za bezbednost i unutrašnje poslove	16.04.2009	17.09.2009	5 meseci
27	Zakon o javnom miru i redu	Odbor za bezbednost i unutrašnje poslove	16.04.2009	17.09.2009	5 meseci
28	Zakon o standardizaciji	Odbor za privredu, trgovinu, industriju, transport i komunikaciju	14.05.2009	30.09.2009	4.5 meseca
29	Zakon o jačanju i učešću omladine	Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu omladinu i sport	14.05.2009	30.09.2009	4.5 meseca
30	Zakon o prirodnom gasu	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, sredinu i prostorno planiranje	29.01.2009	02.11.2009	9 meseci
31	Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-133 o sprečavanju konflikta interesa u vršenju javnih funkcija	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	11.06.2009	19.11.2009	5 meseci
32	Zakon o porezu na dodatnu vrednost	Odbor za budžet i finansije	27.05.2009	29.12.2009	7 meseci
33	Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	10.07.2009	29.12.2009	5.5 meseci
34	Zakon o porezu na lični dohodak	Odbor za budžet i finansije	27.04.2009	29.12.2009	8 meseci
35	Zakon o porezu na dohodak korporacija	Odbor za budžet i finansije	09.07.2009	29.12.2009	5.5 meseci
36	Zakon o carinskim merama za zaštitu prava intelektualne svojine	Odbor za budžet i finansije	12.10.2009	29.12.2009	2.5 meseca
37	Zakon o javnim dugovima	Odbor za budžet i finansije	19.11.2009	29.12.2009	1 mesec i 10 dana
38	Zakon o budžetu Kosova za 2010. godinu.	Odbor za budžet i finansije	23.11.2009	29.12.2009	1 mesec